

PERJANTAI 8.10.2010 HINTA 1,30 €

KAKSOSET KATEISSA

Markku Pietikäinen

KAKSOSET KATEISSA

MARKKU PIETIKÄINEN

KAKSOSET KATEISSA

Kirjailijan tuotantoa:

Painajainen leirikoulussa, 2008

Kalmasaaren erakko, 2009

Kelmejä ja kesäduunareita, 2011

Ystäväni Rosa, 2014

Kellari, 2015

© 2015 Markku Pietikäinen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 978-952-318-552-4

1

Olin ihan varma, että pensaikossa oli liikkunut jokin. Eikä se otus ollut mikään myyrä tai orava, vähintäänkin jänis tai kettu sen täytyi olla. Ei, kyllä se oli varmasti jokin vielä isompi. Juoksenteliko täällä hirviä? Tai karhuja, niitähän oli ruvennut ilmestymään ympäri maata kaupunkienkin lähetyville?

Pidättelin hengitystä ja kuuntelin tarkkaan. Puron solina ja tuulen havina puunoksissa olivat päällimmäiset äänet. Sydänkin jumputti hädissään kuin patarumpu.

Äkkiä korvani tavoittivat askelten töminää ja oksien risahtelua. Huokaisin helpotuksesta, kun äänet tuntuivat etääntyvän. Oli elukka mikä tahan-
sa, se oli päättänyt jättää minut rauhaan.

Kokosin yhteen nippuun oravanmarjat, isotalvikit ja sudenmarjat, jotka olin löytänyt kosteasta lehtometsästä. Huuhtelin purossa mullat kasvien juurista ja suljin saaliini muovipussiin. Nyt kasvit piti saada pikaisesti puristimeen, ennen kuin ne pääsisivät nahistumaan kelvottomiksi.

Tänä kesänä meidän piti kerätä 40 kasvia. Olin päättänyt hoitaa homman kahdessa viikossa. Niin kauan viipyisimme mökillä, jonka Sami oli vuok-rannut. Eihän täällä ollut muutakaan järjestistä te-kemistä, eikä yhtään kaveria. Timoa en laskenut kaveriksi, hänhän oli viisi vuotta nuorempi ja sitä paitsi veli.

Sami on minun isäni. Minä kutsun melkein aina vanhempiani Samiksi ja Anniksi. Joskus on kuitenkin viisasta sanoa isä tai äiti, vaikkapa silloin, kun pyytää rahaa.

Pesin purossa pienen lapionkin, jolla olin kaivel-lut maata. Sitten lähdin puron vartta kohti metsän-reunaa, jonka takana pyöräni oli piilossa pajukossa.

Olin pudota rantakiveltä koskeen, kun huoma-sin kaksi ruskeaa silmää tuijottamassa saniaispus-kan takaa.

– Siiri! joku huusi kauempaa.

Saniaisten seasta kuului murahdus ja vakoilijan pää nousi ylemmäksi. Se oli koirra. Tunsin sen kul-taiseksinoutajaksi, samanlainen oli minun kaverini Ollin kotona. No, tämä ei ainakaan ryntäisi kimp-puun, jos oli ollenkaan samaa sorttia kuin Ollin Belinda. Se ei pitänyt haukkumistakaan kovin tar-peellisena, toisin kuin useimmat muut koirat.

– Siiri! kuului jo ihan läheltä kuusikosta. Se kuu-losti vanhan miehen ääneltä.

Minusta Siiri oli aika outo koiran nimeksi. Ihmi-senkin nimenä se oli harvinainen. Minä tunsin vain kaksi Siiriä. Heille oli yhteistä se, että kumpikaan ei osannut kävellä. Toinen oli minun isotätini, joka oli

halvaantunut, toinen naapurin pikkulikka, joka vastaa aloitteli konntaamista.

Koira asteli hitaasti minun viereeni. Se näytti harkitsevan joka askeleella, mitä jalkaa oli viisasta siirtää seuraavaksi. Koko ajan se tapitti minua tutkivasti silmiin. Välillä se kohotteli kuonoaan, varmankin saadakseen minusta vainun sieraimiinsa.

Siiri tuli niin lähelle, että minun oli pakko silittää sen päätä ja raaputtaa korvantaustaa. Se puski otsansa kiinni minun jalkaani ja urahteli tyytyväisenä.

Olin arvannut oikein. Koira kutsunut ihminen oli iäkäs mies, harmaapäinen ja yhtä hidasliikkeinen kuin lemmikkinsä. Miehellä oli risukkoinen parta, joka peitti puolet naamasta. Vihreä haalari oli silminnähdessä likainen. Mies oli vetänyt syvälle päähänsä lippiksen, jossa luki Raisio.

– Kuka sinä olet? mies ärähti tuijotettuaan minua hetken. Puheessa oli vihamielinen sävy.

Mietin, miten minun piti esitellä itseni. Päätin noudattaa niukkasanaista linjaa.

– Tuomas.

Mies hymähti, mutta kasvoilla pysyi pahantuulinen ilme.

– Vai että Tuomas. Mitä sinä teet täällä?

Nostin kädessäni olevaa pussia.

– Kerään kasveja. Koulua varten.

– Ja muuallako niitä ei ollut? Että piti tuppautua tänne minun maille.

En oikein osannut perustella, miksi olin tullut juuri sinne kasveja keräämään. Jotain sanoakseni vastasin:

– Pyöräilin tuosta ohi ja kuulin kosken kohinan. Siksi tulin katsomaan, millainen puro täällä oikein on.

– Nyt kun olet nähnyt, voitkin lähteä. Joko katsoit tarpeeksi, ettei tarvitse tulla toista kertaa?

– Jo katsoin tarpeeksi.

Vanha mies väisti sen verran, että pääsin loikkaamaan hänen ohitseensa polulle. Ryntäsin pois päin kuin olisin pelännyt miestä. Kyllä minua vähän kammottikin hänen vihamieliset elkeensä.

Metsän loputtua alkoi pelto, jossa kasvoi jotain kummallisen näköistä heinää. Se ei vaikuttanut samalta, jota mummolassa olin nähnyt pakattavan suuriin paaleihin. Tämä oli selvästi pitempää ja leveälehtistä. Sitä kasvoi joka paikassa sillä aukealla, niin kauas kuin saattoi nähdä.

Otin pyöräni pajupuskasta, jonne olin sen pukkanut tullessani. Nousin ryteiköstä tielle, jota pitkin olin ajellut. Tie päättyi parinsadan metrin päässä talon pihaan. Vanha mies asui varmaan siellä. Näinkin hänen köpöttelevän pellon toista reunaa taloa kohti. Miehestä erottui vain pää ja kumaraiset hartiat korkean heinikon takaa.

Laitoin muovipussin ja pikkulapion reppuun ja lähdin polkemaan kylätielle päin. Risteyksessä pysähdyin katsomaan postilaatikkoa. Siinä luki Suvanto.

Vilkaisin talolle päin. Mies seisoj keskellä pihaa koira vieressään. Minusta näytti, että hänellä oli kiihkeä, jolla hän tarkkaili minun liikkeitäni.

Heilautin kättä ja jatkoin matkaani. Mies ei vas-

tannut tervehdykseeni, seiso vain jäykkänä paikallaan kuin pystyyn kuivunut kelo puu.

2

Kylälle oli matkaa pari kilometriä kapeaa ja kuoppaista syrjätieta. Välillä löysä hiekka pani pyörän heittelemään, kun painalsin hippulat vinkuen kuin olisin pelännyt verenhimoisen vainoojan huohottavan kintereillä. Metsätaipaleen päätyttyä tie putkahti laajalle viljelysaukealle. Laskettelin vaihteeksi myötämäkeä väistellen lätäköitä, joita aamullinen sadekuuro oli jättänyt jälkeensä.

Pian tuli vastaan asfalttitie, jota pitkin olimme tulleet edellisenä iltana. Autoja ei näkynyt koko suoralla, joten pyyhkäisin suoraan tien yli yhtään jarruttelematta.

Ohitin kaksi taloa. Toisen pihalla juoksenteli kolme pientä lasta kiljuen kissan perässä.

Edessä alkoi siinnellä järvenselkä ja sen takaa kohosi kirkkaankeltaisena lainehtiva rinnepelto. Arvailin, että pellolla kasvoi rypsiä, josta tehdään ruokaöljyä ja muitakin energiatuotteita.

Samin vuokraama mökki oli nimeltään Lummelahdi. Mökki oli lahden pohjukassa, ja sen vierestä

pisti selälle päin pitkä ja kapea niemi, terävä kuin keihään kärki. Koivikon takana oli haka, jossa laidunnettiin ratsastustallin hevosia. Vastakkaisella puolella pilkkotti puiden välistä toinen mökki.

Sami istui puutarhapöydän ääressä juomassa kahvia Laajalahden isännän Matin kanssa. Laajalah-ti oli se talo, jonka mailla mökki oli. Olin tavannut isännän ensimmäisenä päivänä, kun olimme hake-neet avaimet talosta. Sanoin päivää ja nappasin pul-lan lautaselta.

– Missä kävit? Sami kysyi.

– Tuolla parin kilometrin päässä. Viitassa luki Suvannonperä, ja siellä oli Suvanto-niminen talo. Ainakin postilaatikossa luki niin. Ja koskikin siellä oli.

– Näitkö Kallea? Matti kysyi. – Kaarlohan se Suvannon isäntä on, mutta Kalleksi sitä on aina sa-nottu.

– Näin minä vanhan miehen ja koiran, kul-taisennoutajan.

– Mitenkäs Kalle otti vieraan vastaan?

– Ajoi pois. Olisi lyönyt, jos olisi ollut keppi kä-den ulottuvilla.

Isäntä naurahti ja nyökytteli sitten vakavana päätään.

– Sellaiseksi Kalle on mennyt, vaikka oli ennen niin höveli ja puhelias seuramies. Se sekosi, kun Vilma ja Ville katosivat jäljettömiin.

– Vilma ja Ville? Keitä he ovat? Sami kysyi.

– Kallen lapsenlapset. Niiden äiti on Suvannon Liisa. Asuvat Helsingissä niin kuin tekin.

Matti kertoi mystisestä tapauksesta, joka oli satunut viisi vuotta sitten. Yhdeksänvuotiaat kaksoset olivat hävinneet Helsingin Herttoniemessä keskellä kirkasta päivää. Yhtenä aamuna he eivät vain enää ilmaantuneet kouluun. Katoamiselle ei ollut minikäänlaista selitystä, eikä poliisi löytänyt johtolankaa, johon olisi voinut kunnolla tarttua. Vihjeitä tuli kylä joukoittain: joskus lapset oli nähty ruotsinlaivalla ulkomaalaisen näköisten ihmisten seurassa, joskus milloin missäkin lähiseudun nuorisoporukoissa. Heidät väitettiin nähdyn Turun moottoritietä hurjastelleen auton takapenkillä, nousemassa bussiin tai kiljumassa huvipuiston härvelissä.

– Nyt minäkin muistan hämärästi sen jutun, Sami sanoi. – Sehän oli iltapäivälehtien lööpeissä moneen kertaan.

Sitä oli kummasteltu, että lasten perään ruvettiin kyselemään vasta runsaan viikon kuluttua katoamisesta. Koulusta oli yritetty ottaa yhteyttä vanhempiin, turhaan, sillä kumpikaan ei ollut kotona. Myöhemmin kävi ilmi, että isäpuoli oli ollut alkoholiparantolassa katkaisuhoidossa ja äiti jonkun tuttavansa luona Keravalla. Siitä lehdet saivatkin aiheen penkoa perheen asioita.

Lehtijutut antoivat masentavan kuvan perheen elämästä. Lapset olivat saaneet kärsiä vanhempiensa elämäntavoista ja olla pitkiä aikoja oman onnensa nojassa. Välillä he olivat olleet sijaiskodissa kuukausia, mutta heidät oli taas palautettu omaan kotiinsa, kun vanhemmilla oli parempi vaihe elämässä.

– Miten sellaisia asioita voidaan levitellä lehtien palstoille? Anni kysyi kaataessaan lisää kahvia. – Eikö tavallisilla ihmisillä ole minkäänlaista yksityisyyttä?

– Minä sain sellaisen kuvan, että isäpuoli myi juttuja rahasta, Matti sanoi. – Puhuttiin, että hän keksi lopulta aiheita omasta päästään.

– Hyi hitto! Sami pukahti.

– Kalle otti asian raskaasti, isäntä jatkoi. – Siitä tuli erakko. Sen jälkeen kun poliisit kävivät kertosessa sille Villen ja Vilman katoamisesta, se ei ole halunnut olla missään tekemisissä naapurien kanssa.

Naapurit pitivät vanhan miehen eristäytymistä merkinä sekoamisesta, jonka kaksosten katoaminen oli laukaissut. Hänen oli kuultu höpöttävän yksin kulkiessaan kaksosten nimiä. Joskus hän oli huutanut Vilmaa ja Villeä ääneenkin.

Kalle oli muuttanut kertalaakista koko elämänsä. Hän oli lähettänyt karjansa teurastamolle ja lopettanut entiset viljelypuuhut kokonaan. Kaikki pellot kasvoivat nyt ruokohelpeä, jonka korjasi keran vuodessa joku ulkopuolinen urakoitsija. Energiayhtiö haki paalit pois ja vei ne poltettavaksi kaupungin lämpövoimaloissa.

– Kalle ei ole päästänyt viiteen vuoteen ketään taloonsa sisälle, Matti jatkoi. – Jos joku utelias on sinne mennytkin, on saanut kääntyä pihalta takaisin. Siitähän tietysti nousee kaikenlaisia juoruja ja tyhjistä keksittyjä puheita. Joku väitti, että Kalle piti elätteinään metsän eläimiä, kettuja ja jäniksiä.

Häkkiloukuilla oli kuulemma niitä pyytänyt. Yhtenä syksynä se poltti keskellä yötä ladon ihan läheltä pihapiiriä. Täältä kylältä mentiin isolla porukalla paikalle katsomaan, ettei vain talo ollut tulossa. Ei se ollut, vaikka kipinöitä lenteli pitkin pihaa. Kalle väitti ihan vakavissaan, että lato oli vakoilijoiden tyyssija, josta sen menemisiä kurkittiin. Kun näitä juttuja epäiltiin pilapuheiksi, Kalle meni ihan myräksi, häipyi sisälle ja paukautti oven kiinni perässään. – Joskus se räiskytti haulikolla pihalla ja lähimetsissä, ja hätisteli ankarasti kiroten marjastajat ja metsämiehet mailtaan.

– Onpa outo tapaus, Sami äimisteli. – Mikähän ne lapset oikein vei – ja miksi?

– Jospa ne kaksoset vain karkasivat kotoa, kun olo siellä tuli niin karseaksi, ehdotin.

– Tietysti ovat voineet karatakin, mutta olisihan niiden pitänyt löytyä jostakin aika pian, Matti arveli. – Eiväthän sen ikäiset lapset voi olla omilla teillään vuosikausia.

Jätin aikuiset jatkamaan jutteluaan ja menin kasvippussin kanssa saunalle. Pukuhuoneessa oli prässi, joka oli löytynyt Samin kotoa. Sillä sekin oli kuivannut keräämiään kasveja kauan sitten kouluaikoinaan.

Oioin keräämäni kasvit huolellisesti ensin valkoisille arkeille, lisäsin väliin imupaperia ja asettelin pinon prässin alalevylle. Sitten käänsin kansilevyn päälle ja väänsin kiristyssauvoja, kunnes arvelin puristusta olevan riittävästi.

– Eikö tuo tee kipeää? Kukathan litistyvät siellä!

Timo oli hiipinyt kynnykselle ja seurasi minun puuhiani.

– Ei kasvi tunne mitään. Sitä paitsi nämä olivat jo kuolleet.

– Mistä sinä sen tiedät?

– Minkä?

– Että kasvi ei tunne mitään, kun se on kuollut. Ethän sinä ole kasvi etkä kuollut!

– Olisivat ne valittaneet, jos niihin olisi sattunut.

– Kuulevatko sinun korvasi kukan valituksen?

Timon kanssa ei pärjännyt inttämisessä. Hänellä tuntui olevan kyselykausi kuin pikkulapsella, vaikka hän olikin jo yhdeksänvuotias.

Yhdeksänvuotias! Timohan oli samanikäinen kuin Vilma ja Ville, kun he katosivat. Yritin kuvitella, miten Timo pärjäisi, jos lähtisi omille teilleen. Hän pakkaisi reppuun evästä ja järkevänä kundina myös lämmintä vaatetta, rahaakin ottaisi mukaan jos jostain löytäisi, odottaisi ettei kukaan olisi näkemässä ja polkaisisi sitten maantielle.

Mutta osaisiko Timo suunnitella pakomatkaa? Olisiko hänellä selvä määränpää ja reitti, olisiko hänellä kartta mukana, tietäisikö hän, miten pärjäisi yksin?

Ei Timo pitkälle karkaisi. Hän kääntyisi takaisin viimeistään silloin, kun eväät loppuisivat tai kännykän akku tyhjenisi. Ei Timo selviäisi yksin, hänellä pitäisi olla joku matkakaveri, aikuinen tai ainakin paljon vanhempi avustaja, joka huolehtisi käyttännön asioista.

Olivatko Ville ja Vilma lähteneet jonkun aiku-

sen mukaan, epätoivoissaan, kun muuta keinoa ei enää ollut? Minä en luottaisi kehenkään niin paljon, ajattelin. Mieluummin menisin johonkin sijaiskoottiin, jos oma olisi niin pahasti hajalla.

Milloin kaksoset olivatkaan kadonneet? Viisi vuotta sitten, niin isäntä oli kertonut. Silloinhan he olisivat kutakuinkin samanikäisiä kuin minä! Niin olisivat, jos eläisivät. Mieli muuttui apeaksi, kun ajattelin heidän todennäköistä kohtaloaan.

Onneksi minun kotiasiani olivat kunnossa. Kun olin nyt kuullut Vilestä ja Vilmasta, osasin antaa sille arvoa paremmin kuin ennen.

Matin jutut Kallesta alkoivat kiehtoa minua. Kukaan ei ollut käynyt talossa vuosikausiin, niin Matti oli sanonut. Miltähän siellä näyttäisi? Luultavasti se olisi vain tärähtäneen vanhan äijän asumus, rähjäinen ja epäsiisti. Mutta salaperäisyys ja Kallen kummallinen reaktio koskella olivat herättäneet minun kiinnostukseni. Aavistelin, että tässä saattoi piillä seikkailunpoikanen, joka toisi edes vähän jännitystä turhan yksitotiseen lomaan.

Minä kyllä kävisin vielä jonakin päivänä Kallen talossa!

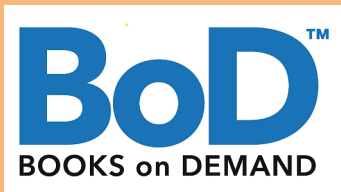
"Silloin minua kohtasi elämäni yllätys. Jokin näkymätön voima kalautti minua nilkkaan ja tönäisi samalla hartioista. Pito katosi lenkkarista ja lennähdin naamalleni lattiaan. En ehtinyt tehdä elettäkään noustakseni ylös, kun joku jo mätkähti istumaan selkääni ja puristi minua tiukasti kourallaan niskasta."

14-vuotias Tuomas on viettämässä kesälomaa vuokramökissä vanhempiensa ja pikkuveljensä kanssa. Hän on varautunut tuskastuttavan tylsään kaksiviikkoiseen uneliaassa maalaiskylässä, mutta pian hän huomaakin asioiden kehittyvän aivan toiseen suuntaan.

9 789523 185524

ISBN 978-952-318-552-4

KL84.2

www.bod.fi